

Syfers maak saak wat klimaatsverandering betref

Oliver C. Ruppel*

“Judex calculat”

Die ou Latynse spreekwoord, *“judex non calculat”*, kan vertaal word as “die regter doen nie berekeninge nie”. Maar wat beteken hierdie spreekwoord nou eintlik? Moet regters en regsgeleerdes oor die algemeen nie tel nie, of kan hulle nie, of doen hulle dit? Beslis nie.

Syfers speel ’n baie belangrike rol in die reg en dit lyk of hierdie rol al hoe groter word terwyl die reg gereed maak om klimaatsverandering te pak deur middel van geregtelike oorsig en die beter beskerming van die omgewing, beide in internasionale wetlike en plaaslike regsbevele. Ter viering van [Wêreldomgewingsdag](#) (5 Junie) wil ek aan die hand twee komende mylpale sekere voorbeelde beklemtoon in die lig van sommige onlangse regsuitsprake wat hiermee verband hou.

Met dit alles gesê, hang wat werklik in klimaatsverandering saak maak, af van die aanvaarbare belangstelling van toekomstige generasies en – indien nodig – resgeleerdheid as regswysheid in diens van regverdige transformasie en die oorlewing van die planeet. *“Judex non calculat”* kom van die Romeinse reg af, en ’n mens sou kon dink dat die reg nie bedoel is was om ’n “tellende wetenskap” te wees nie. Tog kan die belangrikste besluite van ons tyd nie afgelei word sonder wetenskaplike presisie en vasberadenheid nie. Sic: *Judex calculat*.

Klik [hier](#) om die res van artikel, soos geplaas in Daily Maverick, te lees.

****Oliver C Ruppel is ’n professor in die Regte en Direkteur van die Development and Rule of Law Programme (DROP) by die Fakulteit Regsgeleerdheid aan die Universiteit Stellenbosch. Hy was die koördinerende AR5-hoofskrywer vir die Interregeringspaneel van Klimaatsverandering en stigtingsdirekteur van die Klimaatsbeleid- en Energiesekerheidsprogram vir Afrika suid van die Sahara van die Konrad-Adenauer-stigting.***